

ŠVENČIONIŲ VERSLO IR TURIZMO INFORMACIJOS CENTRO 2020 METŲ VADOVO VEIKLOS ATASKAITA

2021 m. gegužės 4 d.
Švenčionys

I. BENDROJI DALIS

Švenčionių verslo ir turizmo informacijos centras (toliau Centras) – ne pelno siekianti organizacija, kuri pradedantiems verslininkams bei veiklą vykdančioms ūkio subjektams lengvatinėmis sąlygomis teikia informaciją, konsultacijas, bendradarbiaudama su kitomis įstaigomis ir organizacijomis, organizuoja informacijos sklaidos renginius ir mokymus, teikia turizmo informaciją, dalyvauja projektų veikloje.

Centras veiklą organizuoja vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais, Švenčionių rajono savivaldybės tarybos, rajono savivaldybės mero potvarkiais, savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais, Švenčionių verslo ir turizmo informacijos centro įstatais ir kitais teisės aktais.

Pagrindinis veiklos tikslas – rinkti, kaupti ir teikti verslo informaciją apie teikiamas verslo paslaugas, lankytinus Švenčionių rajono savivaldybės objektus, taip pat skleisti informaciją apie Švenčionių rajoną, rengti, leisti ir platinti informacinius leidinius apie verslo paslaugas, objektus ir vietas, teikti informacijos, konsultacijos ir mokymo paslaugas bei praktinę pagalbą smulkaus ir vidutinio verslo subjektams.

Centro buveinės adresas: Vilniaus g. 19, LT-18116 Švenčionys. Centro paslaugos teikiamos adresu Adučiškio g. 2, LT-18116 Švenčionys.

Centro finansiniai metai yra kalendoriniai metai: finansinių metų pradžia – sausio 1 d., pabaiga – gruodžio 31 d. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje centre dirbo 3 darbuotojai.

Darbo laikas pritaikytas atsižvelgiant į lankytojų poreikius: pirmadieniais-ketvirtadieniais nuo 7.45 iki 16.45, pietų pertrauka nuo 12.00 iki 12.45 ir penktadieniais nuo 7.45 iki 15.30, pietų pertrauka nuo 12.00 iki 12.45. Centras dirba ir šeštadieniais nuo 9.00 iki 15.00.

II. CENTRO DARBUOTOJAI

Centro darbuotojai 2020 metų pradžioje ir pabaigoje:

Eil. Nr.	Pareigos	Darbo apimtis metų pradžioje	Darbo apimtis metų pabaigoje
1.	Direktorius	1 etatas	1 etatas
2.	Metodininkė verslui		1 etatas
3.	Metodininkė turizmui	1 etatas	1 etatas
4.	Projektų ir finansų administratorius	1 etatas	1 etatas

III. CENTRO VEIKLOS APŽVALGA

2020 m. Centro veiklos:

1. Su turizmo paslaugomis susijusi veikla
2. Su viešosiomis verslo paslaugomis susijusi veikla
3. Programinė ir projektinė veikla
4. Krautuvėlė

1. Su turizmo paslaugomis susijusi veikla

Centras turizmo paslaugų srityje rinko, sistemino, kaupė ir platino informaciją apie teikiamas turizmo paslaugas; plėtė Švenčionių rajono turizmo galimybių pristatymą mugių pagalba; reklamavo ir viešino rajone teikiamas paslaugas spaudos, interneto ir kt. priemonių pagalba; plėtojo turizmo informacijos sistemos galimybes; bendradarbiavo su viešuoju ir privačiuoju turizmo sektoriais; skatino turizmo paslaugų sektoriaus darbuotojų kvalifikacijos kėlimą.

Centro lankytojams, Lietuvos ir užsienio svečiams, nuolat teikė informaciją apie turizmo galimybes rajone, teikė konsultacijas rajono verslininkams kaimo turizmo plėtros ir kitais klausimais.

Per 2020 m. buvo atsakyta į 457 paklausimus (įskaitant užklausas elektroniniu paštu bei telefonu). Centre apsilankė turistų – 1520, iš jų 10 užsieniečiai (2019 metais – 498); sudaryti 32 individualūs maršrutai bei maršrutai turistų grupėms po Švenčionių rajoną ir Lietuvą. Palyginus su ankstesniais metais, pastebima turistų skaičiaus mažėjimo tendencija. To priežastis – 2 karantino laikotarpiai 2020 metais.

Centro lankytojų statistika per 2015-2020 m. pateikta 1 lentelėje.

1 lentelė. Centro lankytojų statistika per 2015-2020 metus

Metai	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m
Lankytojai	2193	750	819	2212	3265	1520

Statistiniai duomenys rodo, jog 2015 m. Centrą aplankė 2193 interesantai. 2016 ir 2017 m. atitinkamai – 750 ir 819 lankytojų. Palyginus su 2017 metais, lankytojų skaičius 2018 ir 2019 metais ženkliai padidėjo. Tam turėjo įtakos 2018 m. liepos mėnesį startavęs projektas „Surink Lietuvą“. Daugiausiai turistų 2019 m. apsilankė turistinio sezono laikotarpiu – balandžio–rugsėjo mėnesiais. 2020 metai buvo labai sunkūs turizmo sektoriui, užklupusi pandemija sustabdė turizmo sektorių, turistus bei turizmo paslaugas teikiančias įmones. Centras dirbo nuotoliniu būdu beveik 5 mėnesius iš 12. Šalyje paskelbti karantino apribojimai neleido turistams važiuoti į kitas savivaldybes. Tik vasaros laikotarpiu, panaikinus karantiną (nuo birželio iki rugpjūčio) centras sulaukė turistų antplūdžio. Žmonės buvo išsiilgę kelionių, žmonių, bendravimo.

2020 m. turistų, apsilankusių Centre, prioritetai buvo: 50 % poilsis, laisvalaikis, 30% draugų ar giminių lankymas, 10% verslas, profesiniai interesai bei 10% kiti tikslai.

Švenčionių rajono turizmo išteklių pristatymas internetinėje erdvėje

Viešinant Švenčionių rajoną yra dirbama internetinėje erdvėje. Centro internetinėje svetainėje www.infosvencionys.lt pateikiama aktualiusia informacija turistams – lankytini Švenčionių rajono objektai, įstaigų, tiekiančių maitinimo, apgyvendinimo paslaugas bei įvairių pramogų teikėjų kontaktiniai duomenys. Greitas ir patogus informacijos pasiekiamumas yra pagrindinis motyvas, dėl kurio žmonės naudojami internetu.

Švenčionių rajono turizmo paslaugos pristatomos ir socialiniame tinklapyje „Facebook“, kuriame kasdieną pateikiama naujausia informacija apie renginius, eksponuojamos įdomios nuotraukos su Švenčionių krašto vaizdais, pateikiami įdomūs faktai apie Švenčionis, reklamuojami vykstantys renginiai. 2020 m. gruodžio 31 d. Centro paskyra turėjo jau apie 1600 draugų, kurie aktyviai seka ir dalinasi naujienomis su draugais. Iki šiol tęsiamas bendradarbiavimas su įvairiais, turistinę informaciją teikiančiais internetiniais portalais, juose atnaujinama informacija apie lankytinus Švenčionių rajono objektus. Išplatinus informaciją tikimasi padidėsiančio užsienio bei Lietuvos turistų srauto Švenčionių rajone. Internetas – pigesnė terpė nei kitos informacijos priemonės, nes juo užtikrinamas momentinis grįžtamasis ryšys tarp vartotojų.

Informaciniai mainai vykdomi su LR Valstybiniam turizmo departamentu prie Ūkio ministerijos, su Lietuvos turizmo informacinių centrų asociacija, su Lietuvos kaimo turizmo asociacija, internetiniais portalais www.lithuania.travel.lt, www.turizmogidas.lt, www.turistas.lt, www.pamatyklietuvoje.lt, www.graziausiosodybos.lt, www.idomiausiosvietos.lt, www.turizmas.lt ir t.t. Teikdamas informaciją ir populiarindamas Švenčionių rajoną, Centras glaudžiai bendradarbiavo su Lietuvos turizmo ir verslo informacijos centrais, Lietuvos Respublikos Ūkio ministerija, valstybinėmis turizmo valdymo institucijomis, Švenčionių rajono savivaldybe bei turizmo paslaugų teikėjais, kitomis organizacijomis bei įstaigomis.

Centras parengė ar prisidėjo prie šiu leidinių parengimo:

Išleista knyga „Gidas po Švenčionių rajoną“ lietuvių-anglų kalbomis.

Dalyvavimas parodose ir mugėse

2020 m. rugpjūčio 22 dieną Centras dalyvavo „Trenkturo“ organizuotame renginyje Švenčionėliuose, kur vyko žygis po Labanoro girią. Švenčionių verslo ir turizmo informacijos centro kolektyvas prekiaavo suvenyrais su krašto atributika, Švenčionių vaistažolių fabriko arbatomis, surink Lietuvą magnetukais bei teikė turizmo informaciją.

Bendradarbiavimas

Švenčionių verslo ir turizmo informacijos centras glaudžiai bendradarbiauja su Nacionaline turizmo skatinimo agentūra „Keliauk Lietuvoje“. Ši agentūra 2019-2020 metais vykdė Lietuvos turistinių vietovių ir pagrindinių traukos objektų infrastruktūros bei paslaugų prieinamumo vertinimo metodologiją, bei pateikė vertinimo rezultatų išvadas. Šios išvados matomos 1 paveiksle.

Švenčionių r. turistinių objektų vertinimas apėmė 11 objektų. Bendras savivaldybės įvertintų objektų patrauklumo vidurkis yra 2,53 (iš galimų 4), ir yra panašus lyginant tiek su savivaldybių grupės vidurkiu (2,71), tiek nacionaliniu vidurkiu (2,78). Bendrai Švenčionių r. objektai pasižymi gera tvarka objektuose bei, geru pritaikymu ribotos judėsenos lankytojų poreikiams.

Pastebėti pagrindiniai trūkumai šiuose objektuose:

- **Visų Šventųjų bažnyčia** – nėra nuorodų; nėra WC, tobulintinos parkavimo galimybės.
- **Miesto parkas** – nėra viešojo WC, tobulintinos parkavimo galimybės.
- **Vilniaus gatvė** – nėra viešojo WC, tobulintinos parkavimo galimybės.
- **Autobusų stotis** – tobulintinos būklės pastato išorė ir pėsčiųjų takai; tobulintinos būklės parkavimo aikštelė.
- **BĮ Švenčionių verslo ir turizmo informacijos centras** – nėra nuorodų; darbo laiko pateikimo trūkumai; yra barjerų ribotos judėsenos asmenims; tobulintinos būklės WC; tobulintinos parkavimo galimybės; nepateikta informacija apie atsiskaitymo galimybes.
- **Nalšios muziejus** – tobulintinos būklės pastato išorė ir pėsčiųjų takai; darbo laiko pateikimo trūkumai; tobulintinos būklės WC; vienas atsiskaitymo būdas, nepateikta informacija apie atsiskaitymo galimybes; tobulintinos paslaugos, tokios kaip ekskursijos ar audio ekskursijos ir kitos paslaugos užsienio kalbomis.
- **Širvėtos regioninio parko Lankytojų centras** – tobulintinos parkavimo galimybės; nėra galimybės įsigyti vandens objekte ir daugiau nei 1 km. spinduliu.
- **Kačeniškės piliakalnis** – blogos būklės privažiavimo miško kelias; nėra WC; apsunkintas judėjimas su vaikišku vežimėliu, nėra užsiėmimų vaikams.
- **Cirkliščio pažintinis miško takas** – nėra nuorodų; nėra WC; tobulintinos parkavimo galimybės; nėra galimybių atsisėsti, pailsėti; apsunkintas judėjimas su vaikišku vežimėliu, nėra užsiėmimų vaikams.
- **Lino verdenės šaltinis** – trūksta nuorodų; tobulintinos būklės žvyro dangos privažiavimo kelias; nėra WC; tobulintinos parkavimo galimybės; apsunkintas judėjimas su vaikišku vežimėliu, nėra užsiėmimų vaikams.
- **Cirkliščio dvaras** – darbo laikas pateiktas tik objekto viduje, ne išorėje; yra barjerų ribotos judėsenos asmenims; nėra WC; prie objekto nėra informacinio stendo apie objektą. Dvare šiuo metu įsikūrusi seniūnijos administracija ir biblioteka. Biblioteka vertinimo metu buvo užrakinta, prie bibliotekos darbo laiko nurodyta, kad bibliotekoje galima užsakyti ekskursijas ir pateiktas kontaktinis telefono numeris, kuriuo neprisiskambinta iš kelių kartų, dėl to teikiamos paslaugos nevertinamos.

1 pav. Švenčionių rajono lankomų objektų vertinimo išvados, trūkumai

Centro surengti renginiai

2020 m. rugsėjo 26 d. paminėta Pasaulinė turizmo diena. Suorganizuota nemokama kelionė po lankomiausius Švenčionių rajono objektus.

Informacija apie Centro organizuojamus renginius pateikiama tinklapiuose www.svencionys.lt, www.infosvencionys.lt, taip pat rajoninėje spaudoje. Informacija taip pat platinama per kitų miestų turizmo informacijos centrus, informacija siunčiama el. paštu tikslinėms grupėms.

2. Su viešosiomis verslo paslaugomis susijusi veikla

Įgyvendinant su viešosiomis verslo paslaugomis susijusią veiklą buvo siekiama:

1. Užtikrinti viešųjų paslaugų verslui prieinamumą Švenčionių rajono savivaldybėje;
2. Sudaryti galimybes fiziniams asmenims, ketinantiems pradėti verslą, smulkiems ir vidutiniams verslo (SVV) subjektams ir kt. lengvatinėmis sąlygomis gauti viešąsias paslaugas;
3. Skatinti verslumą Švenčionių rajono savivaldybėje, prisidėti prie naujų įmonių steigimo ir naujų darbo vietų kūrimo;
4. Prisidėti prie konkurencingumo didinimo Švenčionių rajono savivaldybėje;
5. Prisidėti prie naujų SVV subjektų steigimo regione ir padėti jau veikiantiems SVV subjektams plėtoti savo veiklą, prisitaikyti prie kintančių rinkos sąlygų, didinti konkurencingumą ir veiklos efektyvumą.

Įgyvendinant su viešosiomis verslo paslaugomis susijusią veiklą (fiziniams asmenims ketinantiems pradėti verslą, SVV subjektams), Centras teikė verslo informacijos, konsultavimo ir kitas paslaugas bei bendradarbiaujant su kitomis organizacijomis organizavo informacinius renginius, mokymus.

Informacijos teikimo paslaugos

Verslo informacijos paslaugos teikiamos dažniausiai, kliento pageidavimu, telefonu, raštu, taip pat elektroniniu paštu bei teikiama žodžiu asmeniškai atvykus į Centrą. Aktuali verslo informacija talpinama interneto tinklapyje www.infosvencionys.lt (skiltyse: verslas, renginiai, naujienos).

2020 m. viešosios verslo informacijos paslaugos buvo teikiamos ištikus metus šiais klausimais: verslo pradžia nusteigiant įmonės; įmonės steigimas; verslo finansavimo šaltiniai. Per 2020 m. suteikta 70 val. konsultacijų. Padėta rengti paraiškas smulkaus verslo atstovams savivaldybės finansuojamai veiklai. Taipogi VVG kaimo programoms ir VVG miesto veiklos programai.

Per 2020 m. padėta užpildyti 4 projektų paraiškas Švenčionių rajono verslo plėtros fondo finansavimui gauti.

Švenčionių verslo ir turizmo informacijos centras pateikė 1 savo projektą, bet finansavimas nebuvo gautas.

Karantino laikotarpiu ir po jo, buvo teikiamos konsultacijos aktualiais pandemijos bei karantino klausimais- parama kaimo bendruomenėms iš Nacionalinės mokėjimo agentūros, prastovų klausimai, parama verslui nukentėjusiam nuo pandemijos.

3. Programinė ir projektinė veikla

Jaunimo verslumo programos įgyvendinimas

Siekiant didinti jaunimo verslumą Švenčionių rajone, Švenčionių verslo ir turizmo informacijos centras, bendradarbiaudamas su Švenčionių rajono savivaldybės administracijos Kultūros, švietimo, jaunimo ir sporto skyriumi 2020 m. organizavo įvairias jaunimo verslumo skatinimo priemones:

Rugsėjo 25 d. Švenčionių miesto kultūros centre vyko pristatomasis renginys pagal projektą „Įsidarbinimo galimybės Švenčionių rajone“. Šis projektas pratęstas, nes karantino suvaržymai neleido jo įgyvendinti iki galo 2020 metais.

Tikimės, kad 2021 metais bus įgyvendinti visi verslumo projektai, kurie 2020 metais dėl karantinų buvo pristabdyti, perkelti į 2021 metus.

Projektas „Surink Lietuvą“

2018 m. liepos 12 d. startavo projektas, sujungęs visas 60 savivaldybių, „Surink Lietuvą”, kurio esmė - Lietuvos šimtmečio proga paskatinti žmones ne tik keliauti po savo kraštą, tačiau ir pažinti kiekvieną jo lopinėlių. Projekto tikslas - kiekviename aplankytame krašte gauti puikią galimybę įsigyti to krašto formos magnetuką, surinkus visas 60 dalių – sujungti jas į vieną visumą - Lietuvos žemėlapi (2 paveikslas).

2 pav. Lietuvos žemėlapis, sudarytas iš 60 atskirų detalių

2020 metais šis projektas sėkmingai tęsiamas, aktyviai parduodami Švenčionių rajono magnetukai. Tai pirmas tokio pobūdžio projektas, kuris apjungė visą Lietuvą. Šis projektas tęsiasi iki šiol. Daugeliui Lietuva dar yra neatrastas kraštas ir šio projekto dėka Lietuvos ir užsienio gyventojai turi dar didesnę stimulą aplankyti visas Lietuvos vietas, kurios tikrai turi ką papasakoti, ką atskleidžia.

Kiekvienas magnetas, tai lyg atskira pasakojama to krašto istorija. Švenčionys nuo seno yra vadinami vaistažolių sostine. Ši žinia, bei gražiosios, naudingosios vaistažolės ir yra pavaizduota Švenčionių krašto magnetuke.

Projektas Turizmo dienai paminėti „Čia saulė teka, čia ošia ažuolai, čia Šventa žemė...“

Švenčionių verslo ir turizmo centras kartu su Švenčionių rajono savivaldybe, 2020 m. rugsėjo 26 d. padovanojo Švenčionių rajono gyventojams nemokamą ekskursiją po nuostabią Švenčionių rajoną. Projekte dalyvavo iki 50 žmonių. Tęsiant šį projektą, nuo rugsėjo 28 d. iki spalio 2 d. visi norintys ir visi apsilankę centre buvo vaišinami Švenčionių vaistažolių fabriko bei Dr. P. Karvelio arbatomis.

4. Krautuvėlės darbas

2018 metais įsteigta krautuvėlė uoliai bei produktyviai darbavosi ir 2020 metais, bet palyginus su 2019 metais, apyvarta smuko 500 eur. Krautuvėlės apyvarta 2020 metais buvo 2798,69 eur. Šiuos skaičius tikrai įtakojo šalies mastu paskelbtas karantinas. Tikimės, kad 2021 metais nebebus dar kartą skelbiamas karantino, tikslas apyvartą padidinti 15-20 proc. Švenčionių rajono amatininkų ir vietinių verslininkų gaminiai traukė ne tik vietinių, bet ir svečių akį. Paklausios buvo Švenčionių vaistažolių fabriko arbatos, koncentratai. Džiugu, kad Centro krautuvėlė savo asortimente turi ką pasiūlyti atvykusiam klientui. Užsukę svečiai, turistai, Centro lankytojai praleidžia nemažai laiko krautuvėlėje, nes joje tikrai yra į ką pasižiūrėti, ką pasimatuoti, ką paliesti, pauostyti ir taip pajauti Švenčionių krašto autentiką. Visi produktai gaminami iš natūralių medžiagų (medžio, lino, vaistažolių, akmenų, veltinio), kas ypatingai įdomu yra užsienio svečiams. Krautuvėlė Centru pritraukia daugiau lankytojų, svečių, kokybiškų gaminių įsigyti norinčių žmonių.

5. Kita svarbi veikla

2020 m. rugsėjo 28 – spalio 2 d. Turizmo dienos proga centre visus norinčius vaišino Švenčionių vaistažolių fabriko bei Dr. P. Karvelio arbatomis.

2020 m. spalio 22-23 dienomis centro vadovas gyvai dalyvavo mokymuose Klaipėdoje „Skaitmeninė rinkodara“, kiti darbuotojai klausė šiuos mokymus nuotoliniu būdu.

2020 m. lapkričio 9 d. dalyvavome mokymuose „Dizaino mąstysena: kaip kurti turizmo inovacijas“

2020 m. lapkričio 17 d. dalyvavome Lietuvos turizmo rūmų mokymuose „Turizmas Lietuvoje. Viskas vienoje vietoje“.

IV. CENTRO FINANSAVIMAS 2017-2020 METAIS

	2017 m. (tūkst. eurų)	2018 m. (tūkst. eurų)	2019 m. (tūkst. eurų)	2020 m. (tūkst. eurų)
Savivaldybės biudžeto lėšos SB	39,9	50,8	44,7	43,3
Biudžetinių įstaigų pajamos BĮP	1,3	3,9	1,5	3,7
Bendroji dotacijos kompensacija (VB) I (MMA padidininimui)	-	-	-	-
Projektinės lėšos	30,00	14,7	20,0	3,00
Iš viso	71,20	69,4	66,2	50,0

V. BAIGIAMOJI DALIS

Igyvendinant Cento veiklas per 2020 m. buvo atsakyta į 457 paklausimus (įskaitant užklausas elektroniniu paštu bei telefonu), Centre apsilankė turistų - 1520, iš jų tik 10 užsieniečiai. Sudaryti 32 individualūs maršrutai bei maršrutai turistų grupėms po Švenčionių rajoną ir Lietuvą.

Teikiant viešas verslui paslaugas 2020 m. fiziniams asmenims, ketinantiems pradėti verslą bei SVV subjektams suteiktos 70 val. konsultacijos klientams aktualiais klausimais. Šios paslaugos kliento pageidavimu buvo teikiamos žodžiu, raštu ar elektroniniu paštu. Per 2020 m. padėta užpildyti 4 projektų paraiškas finansavimui gauti.

Išleista knyga „Gidas po Švenčionių rajoną“ lietuvių-anglų kalbomis.

Dalyvauta 1 mugėje.

Verslumo mokymai jaunimui pratęsti, nukelti į 2021 metus.

Sėkmingai vykdomas projektas „Surink Lietuvą“.

Igyvendintas projektas „Čia saulė teka, čia ošia ąžuolai, čia Šventa žemė...“

Centro darbuotojai dalyvavo mokymuose tiek gyvai tiek nuotoliniu būdu.

Krautuvėlė sėkmingai vystė savo darbą, bendradarbiavo su vietiniais verslininkais bei amatininkais. Nuolat pildė savo asortimentą nauja, ekologiška, iš natūralių medžiagų pagaminta produkcija.